

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 244. An & qualiter impotentia perpetua respectiva sit impedimentum contrahendi Matrimonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

morbi & defectu virium impeditus, retinet tamen potentiam ad illam, licet in actum exire nequeat. Addit tamen Castrop. quod si vi morbi hæc ipsa quoque potentia destructa esset (quod nunquam præsumitur) eo casu fore illum incapacem celebrandi matrimonii. Confirmantur hæc ex eo, quod tale matrimonium à moribundo contractum cum concubina tanquam verum vim habeat legitimandi prolem ante susceptam, ut contra Bald. in l. eam quam c. de fideicom. n. 27. astruunt Tiraquel. in l. si unquam. v. susceperit. n. 73. c. de revocand. donat. Covar. l. c. Cuch. l. c. n. 138. Sanch. l. 7. d. 206. num. 4. Castrop. n. 7. ubi etiam pluribus, quod hæc, utpote vera & absoluta legitimatio, vim habeat excludendi vocatum sub conditione, si institutus absque liberis legitimis decedat, quando non probatur animo fraudandi substitutum esse contractum matrimonium, pro quo citat Sanch. l. c. n. 7. & 8. & alios.

Quæst. 242. Num hermaphroditus sit impotens contrahendi matrimonium.

Resp. primò, hermaphroditus, hoc est, qui utroque sexu pollet, judicaturque vir vel femina juxta sexum prævalentem l. quaritur. ff. de statu hom. Dum ei constar, quo sexu prævaleat, secundum illum validè & licitè contrahere potest matrimonium, ita ut, si sexu virili prævaleat, possit ducere feminam, si sexu femineo, possit viro copulari. gl. in c. si testis. v. ad testimonium. Sanch. l. 7. d. 106. Gutt. c. 119. n. 1. Castrop. l. c. §. 5. Pirh. h. t. n. 3. si verò ei non constet, quo sexu prævaleat, spectata consuetudine, contrahere nequit matrimonium, quò prius à medicis exploretur, quis sexus prævaleat, & si hi sint dubii, concedi hermaphrodito electionem, secundum quem sexum contrahere velit, electione hac faciendâ coram Judice ecclesiastico, qui ab eo cautionem juratoriam accipere debeat, quòd nunquam altero sexu utetur; & sine qua diligentia præmissa, parochus tali matrimonio assistere non debeat, tradit Castrop. n. 5. citatis Sanch. d. 106. n. 6. Gutt. n. 2. Majolo. de irreg. l. 3. c. 25. n. 16.

2. Resp. secundò: Contrahere eum posse secundum sexum debiliorem negant Sanch. num. 5. Gutt. n. 1. Pirh. h. t. n. 3. E contra, si secundum sexum debiliorem est potens ad coitum, validè, & fortè etiam licitè, eum contrahere posse affirmant. Ponc. l. 7. de impedim. mat. c. 65. n. 8. Hurt. d. 22. diff. 10. n. 35. Castrop. n. 3. eò quòd licet ex sexu fortiore vir aut femina denominetur, absolutè tamen & simpliciter spectato illo sexu debiliore, si secundum illum habet potentiam coeundi, vir est aut mulier, adeoque jure naturæ secundum illum contrahere possit. Sed nec jure positivo invenitur irritum tale matrimonium, quin nec prohibitum, adeoque seclusa consuetudine, etiam licitum. Illud certum esse ait Castrop. num. 4. committere illum adulterium, si contracto secundum unum sexum matrimonio, utatur dein altero sexu, eò quòd nequeat alteri tradere corpus suum in duplîcis sexus usum.

Quæst. 243. Anigitur etiam impotentia perpetua coeundi irritet matrimonium acceptum pro quadam confederatione ad simultaneam cohabitationem obsequiorumque communicationem, & num dicta societas constituat verum matrimonium.

R. P. Lew. Jur. Can. Tomus IV.

Resp. ad primum: Negant hoc ipsum Sanch. l. 7. d. 97. à n. 5. Gutt. c. 114. à num. 1. Castrop. l. c. §. 6. n. 1. Argumento c. consultationi. c. laudabilem. h. t. quamvis iidem dicant istiusmodi matrimonium acceptum pro tali confederatione omnino dissuadendum ob periculum incontinentiæ, intellige quòd ad oscula, tactus & similia.

2. Resp. ad secundum: Nec jure ecclesiastico, nec jure naturæ talis confederatio impotentium coire est verum matrimonium. S. Bonavent. in 4. d. 34. a. 2. q. 1. Nav. c. 22. num. 60. Sanch. l. 7. d. 97. n. 2. referens plures Gutt. l. c. Vasq. p. 3. d. 125. c. 7. Castrop. n. 3. & alii apud illum contra Ponc. l. 7. de mat. c. 56. & alios, quibus favere videtur. D. Thom. in 4. d. 34. q. 1. a. 2. ad 4. & p. 3. q. 29. a. 2. matrimonium enim primò ac per se institutum ad honestam generis humani propagationem per animorum corporumque conjunctionem; impotentes autem ad coeundum non possunt sibi invicem tradere corporum suorum dominium ad dictam propagationem, etsi obligare se possint ad mutuam illam cohabitationem & mutuo obsequiorum delationem. Et licet dominium rei ab ejus usu distinguatur, nequit tamen tradi dominium, quin tradatur jus & potestas re illa utendi, tametsi ex alio capite contingat potestatem illam ligari & usum impediti at talem potestatem sibi invicem tradere nequeunt tales impotentes. Sed neque obstat c. consultationi & laudabilem; quin potius faciunt pro respons. quia ibi absque ulla distinctione matrimonii ad copulam, & matrimonii ad castè convivendum, deciditur stante impotentia, conjugem haberi non posse ut uxorem; uti etiam in motu proprio Sixti V. definiens impotentes ineptos esse ad contrahendum matrimonium.

Quæst. 244. An & qualiter impotentia perpetua respectiva sit impedimentum contrahendi matrimonii.

Resp. Esse impedimentum dirimens matrimonii contrahendi cum ea persona, respectu cujus est; idque sive proveniat ex natura, sive à maleficio. Sanch. l. c. d. 93. à n. 2. Gutt. c. 112. n. 19. Ponc. l. 7. c. 61. per tot. Laym. cit. c. 11. à n. 1. Castrop. l. c. §. 3. Pirh. h. t. n. 10. matrimonium, siquidem essentialiter continet obligationem, ut conjuges fiant una caro, quam obligationem subire nequeunt respectu illius personæ, cum qua copulam habere nequeunt, etsi ea respectu aliarum est eis possibilis; respicit enim matrimonium personam determinatam & individuatam; adeoque si respectu illius copula sit impossibilis, nihil juvat, quòd respectu aliarum sit possibilis. Et quidem de impotentia proveniente ex natura est textus expressus, in c. fraternitatis h. t. de proveniente ex maleficio probat textus, c. fin. 33. q. 1. & dari impotentiam perpetuam ex maleficio, verissimam sententiam ait Castrop. n. 3. citans D. Thom. in 4. d. 34. q. unic. a. 3. in corp. Sanch. d. 94. à n. 8. Gutt. c. 113. Ponc. l. c. c. 65. num. 6. Sc. contra quosdam cum gl. in cit. c. fin. & c. fraternitatis sentientes contrarium; eò quòd teste experientiâ reddi possit sic impotens ex maleficio conjug, ac si frigidus ex natura esset; quia maleficio non minus destrui potest potentia generativa, nullâ humanâ industriâ reparabilis, vel etiam si non destructa, ita tamen ligata & impedita maleficio esse potest, ut hoc impedimentum ordinariis Ecclesiæ exorcismis aliove modo licito tolli

tolli nequeat; eò quod author maleficii, etsi aliàs remove re possit signa malefica animo destruendi pactum cum dæmone, sit mortuus, nec sit alius, qui ea remove re sciat licitè; unde jam sequitur, quòd si impotens etiam hac impotentia respectivà dein per miraculum sanetur, matrimonium prius contractum ab eo fuisse ac remanere nullum, nisi per novum consensum revalidetur; scus verò esse, si redditus per maleficium impotens, dein sanetur conductis Ecclesiæ exorcismis; cum hoc ipso tunc appareat impotentiam fuisse temporalem, & consequenter matrimonium ab initio validum Pirh. n. 12. Laym. cit. c. 11. num. 2. Porro signum esse oriri hanc impotentiam, non à natura, sed à maleficio, Castrop. n. 3. ait, esse ex parte viri, si sentiat genitalia quandoque erigi, nocte vel etiam in vigilia patiat pollutionem, & cum faminæ appropinquet, concidere; cum ex frigiditate impotens his motibus non agitur, ex parte faminæ verò, si nimis horreat virum volentem sibi copulari, nulloque modo pertrahi possit, cum tamen circa alios moveatur vel excite tur; vel etiam respectu hujus nimis arcta reddatur, cum tamen respectu aliorum similem non sit nimis arcta.

Quæst. 245. An & qualiter impotentia temporalis irritet matrimonium.

Resp. Impotentia hæc non impedit matrimonium contrahendum, D. Thom. l. c. communiter receptus Laym. l. c. n. 1. Sanch. d. 92. num. 4. Gutt. c. 235. num. 1. Castrop. §. 2. num. 8. & c. siquidem impotens ad tempus est absolute potens, adeoque potest se absolute obligare ad copulam, quemadmodum etsi perpetuo inhabilis ad solvendum, inhabilis quoque est ad promittendum; qui tamen in præsentem non est solvendo, obligare se potest ad solvendum, si spes sit fore in futurum solvendo. Illud tamen rectè monent Castrop. n. 8. Sanch. n. 5. Gutt. c. 112. num. 4. concium suæ impotentia diu duraturæ peccatorum mortaliter, si contrahens matrimonium illam non manifestet conjugii, ob gravem injuriam, quam ei inferit privando illam usu conjugali.

Quæst. 246. An & qualiter impotentia perpetua superveniens matrimonio illud dirimat aut usum illius impediatur.

1. **R**esp. ad primum: Non dissolvit ea matrimonium, etsi ratum tantum; quia illud sola professione est dissolubile, Sanch. l. 7. d. 102. an. 13. Gutt. c. 116. n. 1. Castrop. §. 2. n. 10. cum communi contra Gratian. & quosdam alios Arg. c. si qui 32. q. 7. c. si uxor. 32. q. 5.

2. **R**esp. ad secundum: Impotentia effundendi verum semen, ut si vir utroque teste orbetur, superveniens matrimonio non impedit petitionem & redditionem debiti; cum id per accidens contingat, quòd veram conjugalem copulam effundendo verum semen habere non possit, Castrop. l. c. n. 11. citato Tolet. in sum. l. 7. c. 12. n. 4. si verò sit impotentia feminandi intra vas ob imbecillitatem viri vel faminæ arctitudinem aliamve causam, non prohibentur conjugibus tactus, oscula, amplexus citra pollutionis periculum, Castrop. l. c. cum communi; quin nec copula, dum certi non sunt, semen extra vas effundendum, unde & quoties est spes aliqua intra vas seminandi, toties poterunt ad copulam conari, etsi videant sæpe semen extra vas effundi; cum procurent rem licitam, nempe copulam conjugalem, quam credunt sibi possibilem, Sanch. l. 9. d. 17. n. 20. Nav. c. 22, n. 60. Castrop. cit. n. 11. Laym.

c. 11. n. 4. citatis pluribus. arg. c. laudabilem. h. 1. ubi triennium conceditur ad experiendum potentiam; quòd si impotentia non sit copulæ, sed generationis; eò quòd mulieri constet, se semper fetus mortuos edere, vel se manifesto exponi periculo concipiendo ex judicio medicorum, non tenetur reddere debitum, cum tam gravi sui prolisique detrimento, licet tamen id petere & reddere, cum ad vitandum periculum incontinentiæ & animæ licitè subire possit periculum corporis, maxime dum hoc periculum non ita certum est, prolem nimirum ex copula non suscipiendam vel matrem in partu periclitaturam, Castrop. num. 12. citatis Sanch. l. 7. d. 102. n. 8. & 10. Cönnick. d. 31. du. 7. n. 87.

Quæst. 247. Num femina nupta, cujus arctitudinem ex Medicorum judicio subveniri potest absque gravi periculo, ut apta viri congressui reddatur, teneatur pati scissuram.

1. **R**esp. primò: femina quæ nullam præcæteris fæminis arctitudinem habet, ut à viro cognoscatur; præter claustrum seu pudorem virgineum non tenetur pati scissuram, Castrop. ir. 28. d. 4. p. 14. §. 1. n. 8. citatis Pet. Ledesm. tr. de mat. q. 58. a. 1. circa finem. Hurt. d. 22. diff. 7. Ponc. l. 6. de imped. c. 62. à num. 2. contra Sanch. & alios apud illum, censentes fæminam, sive præ aliis arcta sit, sive non, obligatam esse scissuram pati, quando absque periculo gravis infirmitatis fieri potest, tametsi non absque gravi molestia & dolore; quia hic sustinendus videtur, ut obligationi conjugali satisfiat. Verùm ratio responsionis est, quòd conjux in matrimonium corpus suum tradidit alteri ad usum conjugalem, prout à natura destinatum; at natura non destinavit apertionem claustrum virginalem in ordine ad usum conjugalem fieri debere alio modo, quam pudendo viri, quinimo omnem alium modum utpote extraordinarium naturæ abhorret; ergo eo uti non tenetur.

2. **R**esp. secundò: Fæmina præcæteris arcta, si hujus arctitudinis conscia contraxit cum viro illius ignoro, tenetur pati scissuram, si absque gravi salutis suæ incommodo eam sustinere potest; eò quòd virum deceperit non manifestando illam difficultatem, quam is præsumere non tenebatur; adeoque teneatur medicamenta adhibere, quæ virgineum claustrum disponant efficiantque æquè aptum congressui, ac est claustrum aliarum fæminarum, Castrop. n. 8. cum communi; quamvis is faceatur, obligationem illam raro contingere posse; eò quòd vix evenire possit, fæminam scire, se præ aliis arctam esse, eamque arctitudinem à viro superari non posse; adeoque censeat eam raro aut nunquam obligandam ad eam scissuram admittendam, & nullam esse hujus remedii obligationem ex eo confirmat, quòd jura non statuant in libibus subortis de impotentia, virgineum claustrum aliquo artificio referari debere; sed solum triennale cohabitationem concedunt. Illud n. 10. pro certo habet cum Sanch. d. 93. n. 39. fæminam non esse obligatam pati hanc scissuram, inconsultis Medicis à marito tentante eam præstare digitis aliove instrumento; & posse propterea fugere ejus consortium, donec hujus violentiæ securitatem præstet; eò quòd datum non sit viro partem virginalem alio instrumento quam suo pudendo aperire, maxime, cum ex hac referatione fæmina pati possit non leve damnum salutis, sitque periculum, ut facta referatione, adhuc viro commisceri nequeat.

Quæst.